

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-II
CAR-2: Cartography-II

Day and Date: Saturday, 06/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Graph paper showing one geographic feature as a line and another geographic feature as a column is called -----
 1) Line Graph 2) Column Graph 3) Line and Column Graph 4) irago graph
- 2 ----- is used to show the statistics of geographical subdivisions of different time periods
 1) Simple column method 2) Compound column method 3) Cone method 4) Dot method
- 3 A circle has ----- degrees.
 1) 120 2) 90 3) 180 4) 360
- 4 In Dot method map elements can be shown.
 1) Population 2) Crops 3) Minerals 4) All of the above
- 5 An Octagonal Wind Rose has ----- sides.
 1) 4 2) 6 3) 8 4) 10
- 6 Which of the following is a qualitative method of representation of relief ?
 1) Spot Height 2) Bench Mark 3) Form Line 4) Color or Shading Method
- 7 Which of the following is a numerical method of representation of relief ?
 1) Hachures 2) Shading 3) Tinning 4) Contours
- 8 The Spot Height method was first used by -----
 1) Christopher Paki 2) Major Lehmann 3) Michael Wass 4) Mark Taylor
- 9 Of the following Bench Mark method uses
 1) bM 2) bm 3) BM 4) Bm
- 10 Indian weather maps are published daily from the observatory at
 1) Belgaum 2) Delhi 3) Pune 4) Kanyakumari
- 11 Vikram Sarabhai Space Centre is located at
 1) Thiruvananthapuram 2) Delhi 3) Firozabad 4) Kolkata
- 12 India launched its first satellite, Aryabhata, into space in Year.
 1) 1960 2) 1965 3) 1970 4) 1975

13 Reading of aerial photographs is done by the..... following unit.

- 1) Shape 2) Tone 3) Pattern 4) All above

14 Geostationary satellites are usually fixed at an altitude of about how many km above the earth?

- 1) 1000 2) 36000 3) 3000 4) 1500

15 The technique of collecting and describing information about an entity or object without coming into direct contact with it is called -----

- 1) Photogrammetry 2) Remote Sensing 3) Global Positioning system 4) Geographic Information System

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Multiple Line Graph

2 Divided rectangle.

3 Survey of India.

4 GIS methodology .

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Briefly explain the importance of graph in cartography.

2 Explain the importance of weather map.

3 State the components of Geographical Information System

4 State the general function of GPS.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Explain in detail methods of representation of relief.

2 Write in detail the use of Remote sensing in cartography.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 आलेख कागदावर एक भौगोलिक घटक रेषेच्या तर दुसरा भौगोलिक घटक स्तंभाच्या साहाय्याने दाखवतात त्यास ----
- म्हणतात

- 1) रेषालेख 2) स्तंभालेख 3) रेषा व स्तंभालेख 4) इरगो आलेख

2 वेगवेगळ्या कालखंडातील भौगोलिक उपघटकांचा ची आकडेवारी दाखवण्यासाठी-----चा उपयोग होतो

- 1) साधा स्तंभालेख 2) संयुक्त स्तंभालेख 3) शंकू पद्धती 4) टिब पद्धती

3 वर्तुळाचे ----- अंश असतात.

- 1) 120 2) 90 3) 180 4) 360

4 टिब पद्धतीचा नकाशामध्ये ---- हे घटक दाखवता येतात.

- 1) लोकसंख्या 2) पिके 3) खनिजे 4) वरील सर्व

5 अष्टभुजावातपुष्प या आकृतीत----- बाजू असतात.

- 1) 4 2) 6 3) 8 4) 10

- 6 खालीलपैकी कोणती उठाव दर्शवण्याची गुणात्मक पद्धत आहे?
1) स्थळ उच्चांक 2) बेंच मार्क 3) आकार रेषा 4) रंग पद्धत
- 7 खालीलपैकी कोणती उठाव दर्शवण्याची संख्यात्मक पद्धत आहे ?
1) हॅचअर्स 2) छाया पद्धत 3) रंग पद्धत 4) समोच्च रेषा
- 8 स्थल उच्चांक या पद्धतीचा वापर प्रथम ----- यांनी केला
1) ख्रिस्तोफर पैकी 2) मेजर लेहमन 3) मायकल वास 4) मार्क टेलर
- 9 बेंच मार्क पद्धतीमध्ये खालीलपैकी ----- चा वापर करतात.
1) bM 2) bm 3) BM 4) Bm
- 10 भारतीय हवामानाचे नकाशेयेथील वेधशाळेतून दररोज प्रकाशित केले जातात.
1) बेळगाव 2) दिल्ली 3) पुणे 4) कन्याकुमारी
- 11 विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर -----येथे आहे.
1) तिरुवनंतपुरम 2) दिल्ली 3) फिरोजाबाद 4) कोलकत्ता
- 12 भारत देशाने आर्यभट्ट हा पहिला उपग्रहवर्षी अवकाशात सोडला.
1) 1960 2) 1965 3) 1970 4) 1975
- 13 हवाई छायाचित्रांचे वाचन..... या घटकाद्वारे केले जाते.
1) आकृती 2) छटा 3) प्रारूप 4) वरील सर्व
- 14 भूस्थिर उपग्रह पृथ्वीपासून साधारणपणे किती किमी उंचीवर स्थिर असतात?
1) 1000 2) 36000 3) 3000 4) 1500
- 15 कोणत्याही घटकाचा किंवा वस्तूच्या प्रत्यक्ष संपर्कात न येता त्यासंबंधीची माहिती मिळवणे, संकलित करणे व त्याचे वर्णन करणे या तंत्रास ----- म्हणतात
1) फोटोग्रामेट्री 2) दूरसंवेदन 3) जागतिक स्थान निश्चिती 4) भौगोलिक माहिती प्रणाली

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 बहुरेषालेख
- 2 विभाजित आयत.
- 3 भारतीय सर्वेक्षण विभाग.
- 4 जीआयएस कार्यपद्धती.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नकाशा शास्त्रामध्ये आलेखाचे महत्त्व थोडक्यात सांगा .
- 2 हवामान नकाशाचे महत्त्व समजावून सांगा.
- 3 भौगोलिक माहिती प्रणाली चे घटक सांगा .
- 4 जीपीएस ची सर्वसामान्य कार्य सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 उठाव दर्शवण्याच्या पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 नकाशाशास्त्रामध्ये रिमोट सेन्सिंगचा वापर सविस्तर लिहा .

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-II
CAR-2: Cartography-II

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 आलेख कागदावर एक भौगोलिक घटक रेषेच्या तर दुसरा भौगोलिक घटक स्तंभाच्या साह्याने दाखवतात त्यास ----
- म्हणतात

1) रेषालेख 2) स्तंभालेख 3) रेषा व स्तंभालेख 4) इरगो आलेख

Option 3

2 वेगवेगळ्या कालखंडातील भौगोलिक उपघटकांचा ची आकडेवारी दाखवण्यासाठी-----चा उपयोग होतो

1) साधा स्तंभालेख 2) संयुक्त स्तंभालेख 3) शंकू पद्धती 4) टिब पद्धती

Option 2

3 वर्तुळाचे ----- अंश असतात.

1) 120 2) 90 3) 180 4) 360

Option 4

4 टिब पद्धतीचा नकाशामध्ये ---- हे घटक दाखवता येतात.

1) लोकसंख्या 2) पिके 3) खनिजे 4) वरील सर्व

Option 4

5 अष्टभुजावातपुष्प या आकृतीत----- बाजू असतात.

1) 4 2) 6 3) 8 4) 10

Option 3

6 खालीलपैकी कोणती उठाव दर्शवण्याची गुणात्मक पद्धत आहे?

1) स्थळ उच्चांक 2) बेंच मार्क 3) आकार रेषा 4) रंग पद्धत

Option 4

7 खालीलपैकी कोणती उठाव दर्शवण्याची संख्यात्मक पद्धत आहे ?

1) हॅचअर्स 2) छाया पद्धत 3) रंग पद्धत 4) समोच्च रेषा

Option 4

8 स्थल उच्चांक या पद्धतीचा वापर प्रथम ----- यांनी केला

1) ख्रिस्तोफर पैकी 2) मेजर लेहमन 3) मायकल वास 4) मार्क टेलर

Option 1

9 बेंच मार्क पद्धतीमध्ये खालीलपैकी ----- चा वापर करतात.

1) bM 2) bm 3) BM 4) Bm

Option 3

10 भारतीय हवामानाचे नकाशे येथील वेधशाळेतून दररोज प्रकाशित केले जातात.

1) बेळगाव 2) दिल्ली 3) पुणे 4) कन्याकुमारी

Option 3

11 विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर -----येथे आहे.

1) तिरुवनंतपुरम 2) दिल्ली 3)फिरोजाबाद 4) कोलकत्ता

Option 1

12 भारत देशाने आर्यभट्ट हा पहिला उपग्रहवर्षी अवकाशात सोडला.

1) 1960 2) 1965 3) 1970 4) 1975

Option 4

13 हवाई छायाचित्रांचे वाचन..... या घटकाद्वारे केले जाते.

1)आकृती 2) छटा 3) प्रारूप 4)वरील सर्व

Option 4

14 भूस्थिर उपग्रह पृथ्वीपासून साधारणपणे किती किमी उंचीवर स्थिर असतात?

1) 1000 2) 36000 3) 3000 4)1500

Option 2

15 कोणत्याही घटकाचा किंवा वस्तूच्या प्रत्यक्ष संपर्कात न येता त्यासंबंधीची माहिती मिळवणे, संकलित करणे व त्याचे वर्णन करणे या तंत्रास ----- म्हणतात

1) फोटोग्रामेट्री 2) दूरसंवेदन 3)जागतिक स्थान निश्चिती 4) भौगोलिक माहिती प्रणाली

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 बहुरेषालेख

Ans:

2 विभाजित आयत.

Ans:

3 भारतीय सर्वेक्षण विभाग.

Ans:

4 जीआयएस कार्यपद्धती.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 नकाशा शास्त्रामध्ये आलेखाचे महत्त्व थोडक्यात सांगा .

Ans:

2 हवामान नकाशाचे महत्त्व समजावून सांगा.

Ans:

3 भौगोलिक माहिती प्रणाली चे घटक सांगा .

Ans:

4 जीपीएस ची सर्वसामान्य कार्य सांगा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 उठाव दर्शविण्याच्या पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 नकाशाशास्त्रामध्ये रिमोट सेन्सिंगचा वापर सविस्तर लिहा .

Ans:
